

Tamás Kincső
KÉT NŐ, EGY KALAP

CSIPKESZEZON

Kedves barátném, nem tudom, nálatok milyen az idő, de itt ma tél lett. Fázom. Már egy hete sár van, vagy tán még több, de most aztán kegyetlenül hideg lett, pedig csak három fokot mutatott az autó hőmérője, amikor a patikából hazaindultam. Néha munka után kimegyünk egy cigire, hárman vagyunk dohányosok, a végére vacogtunk, remegtünk, pedig mindenkin kabát, sál. Nem bírom a telet rendes, utcai ruhában. Itthon más. Itthon sínadrág, alatta a házinadrág, sapka, rendes télikabát. Kesztyű. Rendes, téli csizma. Előbb enni adtam a kutyáknak, ne nyögöljenek rajtam, amíg kint járkálok, aztán felszítottam a kazánban a tüzet, mert biza reggel hattól kihül a ház. A nappaliban tizenhét fok van, a hálósobában tizenöt. Ezek a megszokott reggeli hőmérsékletek, éjszaka is sokat hül a levegő, nem is tudok jól aludni tizenhét fok felett, de munkából hazaérve többre vágyom.

Amikor ilyen sár van, komoly logisztika kimenni a házból, mindent az előszobába készítek, amit cipőlevétel nélkül el kell érnem, alma a zsebemben, kutyatáp és a maradék kenyerek a hűtőből, a macska homokos ládája, amit később ki akarok mosni. A tűz és a kutyák után rögtön a ló következik, aki már tudja, hogy hazaértem, és rövid nyehegéssel fogad. Régebben húzta a fülét, ha almát, murkot vittem, nehogy meg találjam enni, most már beleharap az almába, felét kényelmesen elrágcsálja, amíg tartom a maradékot a kezemben. Soha nem ettem meg előle az almát, gondolhatod, eszemben sem volt, de neki kellett három év, hogy ezt elhiggye. Karácsonykor lesz három éve, hogy megvettem Larisszát. Repül az idő. Életem legszebb, legtartalmasabb, legteljesebb három éve. Még a sáros decemberekkel, a fagyos, havas márciusokkal együtt is.

Két legelője van, enni már jóformán nincs mit egyiken sem, de mindig örül, ha átmehet egyikről a másikra. Az éjszakai legelő kisebb, fakarámmal kerített, egyenletes terep. Körbejár, birtokba veszi, szagolja a tövig rágott gypet, aztán keres valamit a patakon túl, amire

figyelni kell. Feje magasan, füle előre. Elmegy a kapuig, aztán hirtelen fordulattal vágtába ugrik és megiramodik, átlósan átszeli a kis tisztást. Hátsó lábaival minden második ugrásnál kirúg, mint egy bolond csikó, s még vonyít is, mint a kutyák, amikor üldözőbe veszik a kiugró özet, loholnak utána, és szidják az egyre növekvő távolságot. Valami ilyen hangot ad ki a ló is, ahogy a rövid átlókon belendül az irgalmatlan vágtájába, aminek a végén alig tud megállni, a bársonyos, tövig rágott gyp, amin olyan jó legeltetni a szememet, most darabosan repül a novemberi borongós ég felé, s patái nyomán előtűnik a fekete föld. Két perc alatt a kapu környéke, ahol fékez, teljesen fel van szántva, egyszer még a kerítésbe is belecsúszik. Félelmetes nézni. Rászólok, hogy „Ne olyan gyorsan, te, elesel!” Takaró van rajta, ráadásul kettő, egy vékony bélésű istállótakaró, azon esőköpeny, félek, nehogy belerúgjon a pántokba, becsússzon a kerítés alá és lábát törje. Irtózok, amikor ilyen bolond, megmondom az őszintét. Négyszáz kiló száguldó örület. Az orrcimpái kikerekednek, a farkát magasan tartja, ilyenkor el tudnám adni csillagos homlokú, bal hátsó csüdben kesely, tiszta vérvonalú, sárga arab telivérnek, pedig csak félvér a lelkem, az anyja állítólag sima parasztló, valahonnan a román tengerpart vidékéről, ahol mangáliai ménekkel fedeztetnek.

Közben kihordom a trágyát, eligazítom az almot a beállójában. Jó látni, hogy ilyen kicsattanó jókedve van, azt jelenti, evett, ivott eleget, nem fázik, nem depressziós, nem magányos. Talán azt is jelenti, hogy örül nekem. Ahogy áll a karám kapujánál, arra gondolok, talán hív, hogy menjünk csipkebogyózni. Amíg szép, száraz ősz volt, és nem sötétedett ilyen korán, volt néhány nap, amikor az utolsó napvilágos órát arra használtuk, hogy kötőféken kísétáltunk a szemközti oldalba, a patakon túl, ahol tele van mindenféle bokrokkal, én ettem a kőkényt, és szedtem neki a csipkebogyót, mert az annyira szúrós, hogy hiába kedvenc csemege, képtelen kicsipegetni a tövisek közül.

Felnézek az égre. Még világos van. Ma hamarabb hazaértem, nem kellett a gyermekeket összeszedjem az iskolából, enniük adjak itthon. Menjünk, gondolom. De nincs nálam telefon. Csak be kell mennem lábujjhegyeznem a konyháig a sáros csizmában, hogy nyúlánkozva elérjem a mobilomat. Kötőféket ragadok, vezetőszárat, indulok a kapu felé. Úgy jön utánam, mint nyáron a takaróból hazasiető munkások után a vihar. Mindig tartok tőle, hogy elüt, feléje lendítem a karomat,

lassítson. Máris ballag mellettem. Orra még mindig tág, habosan folydogál belőle a vágta hevében megmozdult istállópor. Feje magasan, nyaka görbe. Felém csíp. Megszidom. A kapunál is. Felrakom a kötőféket, kivezetem az útra. Jön, mint egy kiskutya, szerencsére kisujjal vezethető, nem húz, nem visz el. Ilyenkor eszembe jut, hogy talán ő jobb barátjának gondol engem, mint amennyire én tartok tőle, s amit én rosszindulatnak gondolok, a csipkelődés, a felém rúgás, az mind virgoncság, játék, azt hiszi, ló vagyok, hiszen így játszanak a lovak. Ahogyan a szülő is hozzácsíp a gyermekéhez a játék hevében, és a kigyerek is szereti ökölrel dögönyözni az apja erős vállát, talán csak ennyi Larissza csipkelődése is. Az igazság az, hogy három év után még mindig tartok tőle, a háta mögött lehajolva szedem a trágát, ha nyugodtan áll és eszik, de ha megbolondul jókedvében, mint most is, rendesen félek, hogy elüt vagy megrúg, megharap.

A legelőig vezetem, ritmusosan fújtatva jön mellettem, sugárzik róla az életkedv. Talán elégedett magával, hogy tudtomra sikerült adnia, kimenne sétálni egyet. Szagolja a fűvet, leeresztett fejjel, hosszúra nyújtott nyakkal lépked mellettem. Ahol kezdődik a dimbes-dombos rész, lecsatolom a vezetőszárat. Azonnal legelni kezd, még mindig vannak szép, zöld foltok, s lesznek, amíg a hó rá nem telepszik. Akkor aztán kifagy, kisárgul minden, megszűnik élni, hajtani. Nem várom. Szerencsére mostanában januárig nem jön a hó.

Odakint szél van. Jó lett volna egy magasabb nyakú melegítő a dzseki alá, hiába húzom állig a cipzárt, úgylis befúj a dér. Próbálom rövidíteni a nyakamat, s nekivágok az oldalnak, keresem az első rózsabokrot. Három kutya jött velünk, a két nagy megkötve maradt az udvaron. Larissza legel, néha visszaszólok, lássa, merre tűnök el. Megtalálom a kökénybokrokat, még nem hullt le róluk a termés, puha, édeskés. Ennél jobb idén már nem lesz. Kökényt eszem, közben nézelődöm, keresem, hol piroslik jobban a hecsedli. Az apró bogyós bokrokra még nem fanyalodtam rá, még bőven kerül olyan, amin hatalmas, jól fejlett bogyók vannak, hármásával, négyesével az ág végén, könnyű szedni, szapora, ahogy nálunkfelé mondják, hamar megtelik egy zseb, két zseb vele. Megrakom a zsebeimet, és indulok az út felé, mert Larissza is indul valamerre, kíváncsi vagyok, hova megy. A lovak felfelé szeretnek haladni inkább, kapaszkodni jobban tudnak, mint ereszkedni. Felmegy az úton. Az út túloldalán lépeget felfelé. Szólok, hogy itt vagyok, és

várom, nehogy kedve kerekedjen nekivágni a következő oldalnak is, s felfusson Vadasig. Az arab lovaktól kitelik. De ő jön, s velem egy vonalban felém fordul, átugorja az útszéli sáncot, és ott terem mellettem a habos orrával, mert tudja, hogy tele a zsebem. Kiürítjük. Beereszkedek a bokraimhoz, hogy szedjek még. Nem tud utánam jönni, túl sok a kökény, szúrja a kényes lábát. Amíg szedek még két zsebre valót, a hosszú szálú füvet tépkedi, amit a tehének otthagytak. Végül mégis érkezik fújtatva, türelmetlenül bökdösi a karomat. A csipkebogyó most a legfinomabb. Kóstoltad valaha nyersen? Fanyar, édeskés. A magok körül kissé szúrós, csiklandós, de úgy tűnik, a lovat nem irritálja. Nem adom oda mind, amit szedtem, felcsatolom a vezetősárat, és indulunk haza. A bogyókon elázott a kesztyűm, és fájnak az ujjaim, nem is kicsit. Jókedvűen lépdél a bal oldalamon, én pedig az oldalsó, kissé magasabban, ha megcsúszna, ne engem tapodjon le. Talál a fogai között egy beragadt hecsedlit, ráérősen ropogtatja a magokat. A patak mellé érve kiköveteli, hogy beleharaphasson a buja, zöld fűbe, amiről az esők lemostak minden port. Az órára nézek: 16:37. Szinte egy órája kint vagyunk. Már szürkülődik. Csend van, csörgedez a patak, a benti, megkötött kutyáim nem vonyítanak utánunk, tudják, hogy mindjárt otthon vagyok, és jön a vacsora. A másik három is előkerül eddigre. Vadas felől autózúgás hallszik. Ez az első jármű, mióta kijöttünk, semmi emberi nem mozdult, csak a tehénfarm esti zajai hallatszottak, a hóóóó meg a hejjjj, ahogy fejésre készítették a teheneket. A kezem átmelegedett, megszáradt a kesztyű rajtam.

Amikor az autó elhalad, és egy pillanatra felemeli a fejét a fűből, megragadom az alkalmat, és rántok a száron, induljunk. Nemcsak lovam és kutyám van, hanem macskám is, aminek a homokos ládáját még napvilág ki akarom mosni.

Elmeséljem, milyen jó érzés három fokban a hideg vízben locskotolni? Nem mesélem el. Te meséld el nekem most, hogy vagy, gyógyulnak-e a hangszálaid, mert erőst hallgatsz. Néhány hete én is eléggé beteg voltam, nem tudtam rendesen beszélni két-három napig, elkezdtem szedni az Augmentint, azzal aztán hamar jóra fordult minden. Remélem, te is jóra fordulsz hamar.